

иных попечниковъ между християнскими членами громады, позывали ихъ дешевымъ чужимъ коштомъ, т. е. коштомъ ц. к. скарбу: одного ради не вписано яко властителя до му въ табелю податкову и увльено тымъ способомъ отъ податку домового; другому даровано еквекуцію, а за тое наложено на якого бѣдного подвѣйну еквекуційну належито, и т. д.

4) Щобы всяку контролю унеможливити, перемѣниво нумеры домовъ поединчихъ властителѣвъ каждого року въ табели домовой послѣ уподобаня, якъ панамъ колектантамъ до маскованія ихъ интересу выпадало.

Протоколарно черезъ ц. к. урядника дегованого до спраджения катастру домової въ Печенѣжинѣ встало ствердженіемъ, що колектантъ податку отъ вдовы Марії Бойчукої, котрої хата була вгорѣла и котра отъ ц. к. староства опустъ податку узыскала, за два роки податокъ домовий побравъ, а до ц. к. касы податкової того побраного податку не зложивъ.

А однакожъ при всѣхъ тыхъ надуважихъ и спронеѣрнатахъ зверхности громадска при помочи того самого колектанта побирає податокъ дальше и не только не була за самоволю и неретельне поступованье до отвѣчальности потагнено, але дальше вызыскавъ темну людність непокоячи ви рѣжими, нѣчимъ не оправдаными залегlostями податковыми. Зъ той причини звертаемо увагу на ти надуважити и самоволю зверхности громадскої въ Печенѣжинѣ въ побираню податковъ и надвемоса, що Высокій ц. к. скарові и политичніи власти передадуть справу побирана и отставлювана податковъ до ц. к. уряду вататкового въ Коломыї отъ року 1881—1884 скорому и докладному слѣдству и не занедбають виновныхъ потагнуты до отвѣчальности та звороту неправно побраныхъ квотъ, а тымъ не залишати людність христіанську въ Печенѣжинѣ выбавити отъ жидовской самоволї, — тымъ бѣльше, коли ц. к. старство въ Коломыї розпорядженемъ въ дні 17 падолиста 1883 до ч. 17.017 орекло, що періодъ урадовання теперѣшиої ради громадскої, ще въ грудні 1880 року выбраної, съ днемъ 14 цвѣтка 1884 має закінчитися, а однакожъ дотеперь § 18 ординациї выборози не вѣставъ ще переведений въ дѣло.

Предложивши Вп. Землякамъ способъ побирана податковъ въ громадѣ Печенѣжинѣ, додаю ще деякій подробності, якъ въ той громадѣ маєткомъ громадскимъ репрезентація громадска завѣдує. Рѣшеньемъ комисії сервитутової получила христіанська громада въ Печенѣжинѣ яко еквивалентъ за право пашення на ц. к. камеральнихъ толокахъ отъ тої же камери 600 морговъ толокъ въ роцѣ 1862 и познѣйше. При недостачі будь-якої контролї надъ маєткомъ громадскимъ попривласнювали себѣ поодинокій члены громады въ продовженію послѣдніхъ лѣтъ части тої толоки самоволно або за оплатою въ користь начальника громады, такъ що ще въ роцѣ 1877 на внесеніе зажаленіе декотрихъ христіанськихъ членівъ громады Выдѣль повѣтовый въ Коломыї поручивъ зверхности громадской починити потребній кроки до отборана привласненої толоки, однако по нынѣшній день тое порученіе не переведено. При томъ богатшіи члены громады выпасають на громадской толоцѣ свою худобу, а тягарь уплаты податку за ту толоку спыхають на бѣдныхъ вдовъ и зарбниківъ, котрій, не маючи нѣакої худобы, въ пожиткахъ въ того добра громадского неучаствують и пасла § 75 уставы громадской до поношена тихъ выдѣль, т. е. уплаты податку за толоку, не суть обовязаній. Длятого зволить хвальний Выдѣль повѣтовый звернути свою увагу на завѣдуванье маєткомъ въ Печенѣжинѣ и заредити, що привласненій частіи толоки и плацѣвъ громадскихъ були христіанській громадѣ наздѣй зверненій або що привластитель були зневоленій за привласненій частіи грунту громаду отшкодувати, а такожъ, що § 75 уставы громадской не бувавъ переступленій.

Кривди въ нашихъ школахъ. (Постоянна рубрика).

Зъ Сокальщины пишуть намъ: Варяжъ мѣстечко, заселене переважно жидами; проча людність мѣшана, якъ латинського таїкъ и греко-кат. обряду. Середъ мѣста находятся церкви и костелъ вразъ съ мурошими будинками колиш-

ного піарокого монастыря, въ которыхъ мѣстятся: мешканье пароха, пропинація, урядъ почтовый и школа, а крѣмъ того богато комнатъ стоять пусткою. Мѣстечко убоге, не має чимъ одного учителья оплатити и школы въ належномъ ладѣ удержати. Недалеко отъ него лежить Варяжъ-село, котре мало до недавна свою школу и свого учителя, а въ школѣ бувъ выкладовий языкъ рускій, бо майже все село замешкало Русинами. Теперъ бачишъ тамъ будынокъ школъный пусткою стоячій и очудованій пытаєшъ: по якой причинѣ наука школъна въ тѣмъ селѣ не істине? Запытай людей, а розкажуть тебѣ, що слѣдує:

Панъ інспекторъ окружной Спісъ придався за дѣло унификація обохъ школъ, мѣской и сельской. Вразъ съ п. бурмистромъ Домницкимъ реконали они вѣта села Варяжа, пана Луку Вѣйтовича, що о много хосенійше буде обѣ школы, що не дуже далеко отстоять отъ себе, разомъ сполучити та спольно съ мѣстомъ понесити кошты удержаня еи и учителя. П. начальникъ, щобъ не наразитися панамъ радинымъ повѣтовымъ, особливо п. маршалкови Поляновскому, съ котримъ недавно тому тріумфально відвідовиши всему славетному мѣщанству въ здівъ до Варяжа, — підписавъ грамоту прилученію своєї до школы мѣской а съ нимъ разомъ підписало и колькохъ радиныхъ. Давну школу зачинено, принято учительку-помочницю, дѣти почали зъ передмѣстя ходити на науку до мѣской школы, де, розумѣяся само собою, языкъ выкладовий польський. По недовѣмъ часѣ показалася потреба реставрації школъныхъ комнать — обчислено кошты на 5000 гульденовъ, а на громаду села Варяжа пришло 2500 зложити. Теперъ роздався превеликій зойкъ и нарѣканія въ селѣ: «Прецѣ громада має свої будынокъ школъный въ добромъ станѣ, по що має таку суму на реставрацію моровъ кляшторныхъ складати? За тій грошъ млиби въ серединѣ села нову школу побудувати, а тогдь ихъ дѣти не потребували бы болотомъ превеликимъ, неразъ середъ снѣгу и заверухи до мѣста ходити.» Але дарма! жаль наспѣйтъ. по невчастѣ. Теперъ прійшовъ и панъ Лука хотій позно до того доовѣду, що часомъ за паньюко чотирокомъ колясу треба дорого оплачуватися...

Вже то сокальскій п. інспекторъ школъ въ дѣлѣ польонизації нашихъ школъ не дається нѣкому выпередити. Въ школахъ съ выкладовыми языками рускими, якъ въ Махновку, Будиани, Ворохтѣ, Безуевѣ, Лубовѣ и другихъ стрѣтиши женщины учительки, що навѣтъ говорити по руски не знають, длятого то и заведено въ тихъ школахъ выкладовий языкъ польський! За карній грошъ, побираній за непосяланье дѣтей до школы, закупуються книжки и мапы географичніи виключно польські и накидуєся школамъ; въ школахъ, де ще задержався языкъ рускій, велить п. інспекторъ географію выкладати по польські. Боже храни, щобъ въ деякій школѣ явився на стѣнѣ подѣль годинъ въ рускому языкѣ, — тогдь учитель підпадає строгому укорові. Школы не обсаджуються постянными учителями, бо розходиться о то, щобъ учителівъ удержати въ безнастанній зависимості отъ окружної ради шѣльної. Здѣшній видко, що п. інспекторъ окружной — добрий полонизаторъ, лише, щобъ часомъ мѣрка не перебралася. О ходѣ дѣла въ Тартаківской школѣ познѣйше донесемо.

ДОПИСІ.

Зъ-надъ Збруча.

(*Открите читальній.*) Въ Панівцяхъ, старости борщевского, истине вже отъ колькохъ лѣтъ братство тверезості, засноване заходомъ трудолюбивого и вже отъ 12 лѣтъ въ тѣмъ селѣ для добра своїхъ парохіанъ неутомимо працюючого мѣсцевого пароха, о. Ісидора Ганкевича, — помимо того, що дуже часто лукалося ему выпити чащу горести отъ противниківъ тверезості. О. Ганкевичъ не зважавъ на перепони вороговъ, но старався всѣми силами позыскати хоть менше число прихильниківъ тої цѣлі. Се ему дѣйстно удаєлося, бо теперъ вже $\frac{1}{3}$ частіи парохіанъ належить до того братства.

Але гадки о. Ганкевича сагали ще дальше; бѣль носився съ гадкою заснованія читальній. Длятого пожичавъ членамъ тверезості книжки и газеты, а въ вольныхъ хвильяхъ сходилися селяне до ч. г. Грица Гладиша, котрій имъ читавъ. Хотій черезъ тое о. Ганкевичъ и п. Гладиши парилися на ревнію ц. к. староства, то таки не далися селяне тымъ отстрашити, во противі, охочі до науки прятіяли другихъ и такъ число чимъ разъ візростало. Користаючись зъ читання книжочекъ и часописей, селяне почули въ короткій потребу заснованія читальній, що имъ при ревнії помочи о. пароха удаєлося.

Въ суботу 1 (13) студня по отправленію богослуженю удалися селяне и гости съ о. Ганкевичемъ до дому ч. госп. Антона Бѣлка на торжество открытия читальній. Ч. г. Бѣлікъ от-

ступивъ на той день якъ и на дальший ужитокъ читальній одну комнатау, за що ему вѣдь складає прилюдну подяку. Мѣжъ зборами явилося такожъ колькохъ селянъ въ Михайлівки и пп. Павло Горбачевскій та Ерастъ Горбачевскій въ Кудринець и п. Олекса Струтинський, авокультанть въ Бонії, пробуваючи теперъ на отшутоць въ Кудринцяхъ. Всѣхъ збораныхъ привітавъ горячко промовою о. Ганкевичъ, подієвъ важность читальній, объяснивъ статуты, показавъ користи, які громадине, будуть могли добувати зъ того огнища просвѣти и завоювати, щобъ численно впишуватися въ члены. Заразъ візполися 41 ліць, а есть надѣя, що тое число незадовго подвоїтса. До вѣдѣлу выбрали: о. Ісидоръ Ганкевичъ головою; Антонъ Бѣлікъ заступникомъ; Матій Хмілевський секретаремъ; Григорій Гладиши бібліотекаремъ; Стефанъ Дергакъ касієромъ; Іванъ Ковчъ и Григорій Головачукъ заступниками вѣдомостей.

По выборѣ вѣдѣлу забравъ голосъ п. О. Струтинській и въ жаркій овой бесѣдѣ загрѣвавъ присутніхъ до патріотизму, пояснюючи, які повинна бути наша любовь отчизни. Потомъ присутні отспівали въ внесенія поодинокихъ членівъ читальній „многая лѣта“ Его Вел. дісарю, еп. Сильвестрови, головѣ читальній, гостямъ и членамъ. Ч. г. Григорій Гладиши, котрій много причинившися до заснованія читальній, подіявавъ гостямъ за удѣлъ въ торжествѣ, а о. Ганкевичу за його труди при посвѣщенії читальній. На тѣмъ скончилася частина офіціяльна, а по закритю збору и отспіваню всѣмъ „Миръ вамъ брати“ довго ще гомонѣть живий розговіръ, переплѣтаний співами при скромнімъ угощенню до позніого вечера. Треба додати, що члены читальній не живяють горячихъ напоївъ.

Участникъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Выемковий станъ въ округѣ Винеръ Найштадтъ.*) Австрійске правительство, предкладаючи въ минувшій сесії предложение що до сучасній судовъ присяжнихъ въ округахъ судовихъ вѣдомькоїмъ и корнайбургскімъ зажадало такожъ розширення выемковихъ мѣръ и на округѣ Винеръ Найштадтъ, позаякъ однакожъ комисія піалаты посолської усунула зъ сего проекту постанову, относячуся до округа Винеръ-Найштадтъ и зажадала, щобъ правительство завело въ тѣмъ-же окрузѣ выемковій зарядженія напередъ въ дорозѣ адміністративній, взяти министеръ справедливості згадану постанову наздѣй, а сими дніми оголосила урядова „Wiener Ztg.“ розпорядженіе єїлого кабінету, наслѣдкомъ котрого зажадовано дѣяльність судовъ присяжнихъ въ округѣ Винеръ-Найштадтъ ажъ до кінця року 1885. — Згадане розпорядженіе єсть лише постулатомъ рѣшення парламенту и правительство не зробило, видаючи єго, нѣякої несподѣвани. Що однакожъ правительство отнесе до парламенту и згаданій зарадженія предложить до конституційного трактування, се зовсімъ зрозуміло.

(*Хорватскій соймъ*) скликаний на 29 н. с. грудня. Після вѣстей въ Загребу буде заразъ на першому засѣданнії сойму отчитаний корольскій реєстрикъ, визываючи до вибору регіонарної депутатії з 12 членовъ. По виборѣ депутатії має соймъ рѣшити провізорію бюджету на короткій часъ, а не виключено ще евентуальності, що їнъ збереся въ сїчні, щобъ рѣшити єїлій бюджетъ и колька дрѣбныхъ проектовъ законодавчихъ. — По залагодженню сихъ справъ має бути сесія відложенна до лѣта.

(*Католицкій університетъ въ Зальцбургу.*) Въ дѣлѣ замѣреного заснованія католицкого університету въ Зальцбургу ведеться дуже жива акція межъ ультрамонтанами и сягас ізвѣтъ поза границами австрійської державы. Въ тѣмъ-же відношенню подає Vaterland ось які дані. Позаякъ, — пише Vaterland — существуетъ въ Зальцбургу вже відъ теологичній, то єїла трудність лежить въ заснованю трехъ свѣтськихъ факультетівъ. Напередъ єсть отже замѣръ открытия правничого и історично філософічного факультету а на тую цѣль вистарчавъ-бы фондъ 700.000 зп. — Зъ фономъ давніго університету лишілося 319.000 зп., котрій будуть імовѣрно реституованій новому університетові. Решту потрѣбного капіталу легко буде зборити въ дорозѣ складокъ тымъ бѣльше, що въ Нѣмеччинѣ збрано вже на тую цѣль 150.000 марокъ.

(*Послъ зъ Дальматії*) були дні 16 н. с. грудня на авдіенції у министра гр. Таффе, що почерти ухвалы дальматинського сойму въ дѣлѣ заснованія братства тверезості заснованія читальній. Напередъ єсть отже замѣръ открытия правничого и історично філософічного факультету а на тую цѣль вистарчавъ-бы фондъ 700.000 зп. — Зъ фономъ давніго університету лишілося 319.000 зп., котрій будуть імовѣрно реституованій новому університетові. Решту потрѣбного капіталу легко буде зборити въ дорозѣ складокъ тымъ бѣльше, що въ Нѣмеччинѣ збрано вже на тую цѣль 150.000 марокъ.

(*Послъ зъ Франції*) були дні 16 н. с. грудня на авдіенції у министра гр. Таффе, що почерти ухвалы дальматинського сойму въ дѣлѣ заснованія братства тверезості заснованія читальній. Напередъ єсть отже замѣръ открытия правничого и історично філософічного факультету а на тую цѣль вистарчавъ-бы фондъ 700.000 зп. — Зъ фономъ давніго університету лишілося 319.000 зп., котрій будуть імовѣрно реституованій новому університетові. Решту потрѣбного капіталу легко буде зборити въ дорозѣ складокъ тымъ бѣльше, що въ Нѣмеччинѣ збрано вже на тую цѣль 150.000 марокъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

(*Россія.*) Справа торжества велеградскогого знаходить все що бѣль часу до часу отгомонъ въ россійськихъ газетахъ. Помѣщена недавно въ „Дѣлѣ“ стаття по поводу сего торжества дала добру слухайності „Нов. Времен“ замѣтили, що якімъ роззвію Славія и оно пытгає: „А хтожъ буде користати зъ сего роззвію Славія зъ безъустанніхъ и безъосновныхъ піодозріваний на піалату въ настіваню Россії на чюсъ самостійності?“

Балканській півостровъ и доведе до скрѣпленії католиц

зъ выбуху динамитового, якъ вже доносять о другомъ подбюномъ агентатѣ за помоюю неколькими машинами на дѣбрѣа железнѣцѣ въ Виндзорѣ. Днія 21 с. м. именно выбухнувъ въ пакунковомъ магазинѣ дѣбрѣа салій огонь, при чѣмъ это было не лиши буру пакункове, але такожъ и велике число пакунковъ. Слѣдство выказало, що огонь выштовъ зъ неколькими машинами, котра була бережно запакована въ якобъ пацѣ. Въ гарискахъ найдено ще кѣлья колбесеа зъ зубами и флашку наполнену матеріаломъ выбуховымъ. По слѣдніи вѣсти запечечуютъ однакожъ тому будто-бы огонь бувъ дѣломъ Фенинъ.

НОВИНКИ.

— Выдѣль товариства „Проеѣты“ порѣшивъ мѣжъ инициа отой справы на двохъ послѣдніхъ засѣданіяхъ (котрѣ отбулися 10 и 22 л. грудня о. р. п. подѣ проводомъ головы дра Омеляна Огоновскаго):

1) Дати даромъ бабіотецѣ „Народного Дому“ по примѣрникои всѣхъ своихъ выданы. 2) Заплатити за товариство рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“ 15 зр. 50 кр. за друкъ статутовъ тогожъ товариства и иныхъ дробнѣ друки. 3) Удѣлти пітомцамъ лѣбовской семинари духовной подмогу въ квотѣ 50 зр. на выдавницто „Антологіи рускихъ пѣсень и творѣвъ рускихъ композиторѣвъ“. 4) Склики загальни зборы „Проеѣты“ на 2 л. лютого 1885 и сполучити съ ними музикально-декламаторскій вечерницѣ. 5) Звернути авторамъ надбланіи працѣвъ: а) Рѣзѣвъ, б) Записки номоло-гичнѣ, в) Ненависть, незгода, заздрѣст и г) Добрый въ злы субѣдъ — яко не придати до выдавницто „Проеѣты“. 6) Просити проф. Вахнинна, щобы зволивъ побѣхати на загальни зборы читальнѣ въ Яворовѣ яко делегать „Проеѣты“. 7) Принять до вѣдомости, що товариство на кѣльокротнѣ рекурсѣ дѣжалось въ концѣ по кѣлькохъ лѣтахъ справедливого рѣшеня, що до вымѣру належитості отъ даровизны Вп. Водод. Федоровича; ц. к. красна дирекція скарбу признала наконецъ, що урадъ вымѣру належитості помыслился въ 1588 зр. 15^{1/2} кр. на користь „Проеѣты“, и тая квота буде „Проеѣты“ звернена. 8) Принято 36 новыхъ членовъ.

— Зъ Перемышлян пишуть намъ: При доповняючомъ выборѣ члена ради повѣтовои зъ курія сельскоп днія 16 л. грудня выбрали выборцѣ на мѣсце п. Илар. Третера, мимо загорѣлої агитаціи зъ стороны польской, честного господаря и доброго Русина Павла Олѣйника зъ Вишнѣвчака. Честь п. выборцамъ!

— О. Иванъ Наумовичъ повернувъ въ недѣлю до Львова по кѣлькомѣсячнїй подорожи по Россіи.

— Аръ Ярославъ Окуневесній, провизоричнїй лѣкарь корветы на австрійскомъ корабли въ Смирнѣ въ Азії, именованый активнїй лѣкаремъ корветы.

— Одесскій Вѣстникъ, одинока теперъ часопись въ Россіи, котра вѣро и точно познакомляє чателей о ходѣ дѣлъ въ Галичинѣ, въ послѣдній числѣ въ передовой статіи говоритъ о „товариствѣ рускихъ женщинъ“ въ Станиславовѣ и показує велику задачу того товариства середъ рускихъ женщинъ въ Галичинѣ.

— Министерство просвѣты признало катихитови гімназіи въ Бродахъ 800 зр. рѣчно, почавши отъ 1 сѣчня 1885 року.

— Галицко-русна Матиця постановила съ початкомъ року 1885 выдавать что четверт року „Літературный Сборникъ“ въ 2—3 аркуш друку. Причиною, що Матиця такъ довго спала, було, що 1877 р. закупила була Матиця каменицю на Жовковскому за 17.000 зр., котру то суму она заплатила по частіи готовими грощами въ высотѣ 11.230 зр. 22 кр., по частіи же грощами позначенными въ митрополитальнїй кацітулѣ въ высотѣ 2322 зр. 50 кр. на 6%. Такимъ способомъ осталось було 5769 зр. 28 кр. довгу такъ новозатягнену якъ и старо, якъ тягнути на камениці. Довгъ себ сплачено вже на столько, що осталась до сплати суза 600 зр. съ 6% на рокъ 1885. По уплатѣ сего довгу Гал. руска Матиця буде вже мала частій дохдѣ и буде могла обертати его на літературнїй цѣлі Галицко-руска Матиця взыдає тепер всѣхъ тыхъ, що давнѣйши єи выданы вази въ розпродажу, щобы надбласи за нихъ або грощи або нерозпродавнї книжки назадъ її взврнули, щобы такимъ способомъ можна упорядкувати магазинъ книжокъ Матицї и привести до ладу рабунки товариства. — Маючій взыдаватися „Літературный Сборникъ“ буде для членовъ Матицї розслати даромъ; для членовъ, неуплатившихъ повної вкладки буде предплата на „Літ. Сборникъ“ въносити 70 кр., а для нечленовъ 1:50 зр. рѣчно. Предплата належить прислати підѣ адресою: Въ выдѣль Общества „Галицко-руснка Матиця“ въ канцелярії „Народного Дому“ у Львовѣ.

— Програма вечерниць Руснихъ Дамъ въ недѣлю днія 28 л. грудня 1884 въ великой салі „Народного Дому“, аранжованихъ комитетомъ театральномъ „Руского Касина“. I Часть: 1. Хоръ. 2. Діалогъ „Два мужа одної жены“. 3. Фортепиано. 4. „Осьвѣдчене лѣбовскаго кавалера съ не решкодами“, образецъ въ 7 сценахъ, скомпонованыи и представлений посредствомъ хинскихъ тѣней черезъ членовъ комитету. 5. Сольо-кварте. 6. Туманій картины, представлений посредствомъ чародѣйної лампи. 7. Физикальни експерименты и продукція магичнїй. 8. Ворожбить. 9. Объяснене до точокъ 4, 6, 7, 8, але такожъ до явленя духовъ и опиробъ на сценѣ. II часть: Товарицкій забавы съ импровизаціою програмою. Вступ на сию 30 кр., на галерію 10 кр. Поплатокъ о годинѣ 7^{1/2} вечеромъ.

— Товариство руснихъ академінѣвъ „Союзъ“ въ Черновицахъ, котре черезъ 9 лѣтъ свого существования

придало себѣ почетне мѣсце межи тамошними товариствами академичнми, а яко одно зъ буловицкими товариствами причислювало по овонимъ силамъ до поднесеня народного руского духа межи тамошними Русинами а особливо можи буловицкими рускою молодежею школиною, памѣрило въ память десятилѣтн роції своего взаємання, котра припадає на рокъ 1885, выдѣль „Буловицко-русскїй Альманахъ“. Въ тоймъ альманасѣ мають бути помѣщеніи лишь самі нові творы первостепеннихъ руокихъ писателївъ нашого часу. Выбраний товариство до того дѣла комитетъ удавовъ съ просьбою до писателївъ нашихъ, щобы зволили черезъ присылку своихъ творовъ літературныхъ допомочи до переведеня того дѣла. Всякі посылки мають посылатися підѣ адресою: „Общество рускихъ академиковъ „Союзъ“ въ Черновицахъ“. Комитетъ складають пп. Дръ Клемій Ганкевичъ, Олімпій А. Волянскій, Евг. Ганкевичъ, Григорій Ом. Ганкевичъ, А. Волянскій и Никола Лукашевачъ.

— Выдѣль читальнѣ въ Верчанахъ має честь зложити достохвалному товариству „Проеѣты“ за дарованыхъ 57 книжочокъ свого выданя — прилюдну подлаку. — Отъ Выдѣлу читальнѣ. Верчаны днія 20 грудня 1884. — Михаилъ Сулікъ, заступникъ головы; Іванъ Слькоръ, выдѣловый.

— Имматрикуляція въ лѣбовской университетѣ дѣжалася днія 19 л. грудня. Ново-имматрикульованыхъ студентовъ сего року 340: на выдѣль богословскому 109, на правничому 193 а на філософичному 38. Промову до студентовъ выголосивъ ректоръ кс. дръ Кльосъ по польски. Промова коенда Кльосса мусѣя обуряти всѣхъ Руинівъ, такъ численно зѣбранныхъ для имматрикуляціи. Коенда Кльосъ показався загорѣлымъ шовинистомъ польскимъ, негуючимъ народності руоку, такъ численно заступлену въ лѣбовскому университету. Онъ промовлявъ до зѣбранихъ: „Miodziezъ polska!“, очевидно! подгортуючи Русиновъ підѣ „Польшу греческого обряду“. Руока молодѣжъ вийшла съ университету съ оскорбленьемъ, не могучи погодати сѧ сть тымъ, щобы ректоръ краевого университету мѣгъ быти представителемъ такого шовинизму.

— Отъ п. Игн. Полотнюка, пѣвца церковного и учителя спѣву зъ Кристинополя одержуло до поїщення слѣдуючу допись: Вже отъ кѣлькохъ лѣтъ удѣляючи приватно науку спѣву поодиномъ лицямъ, а такожъ бувши запрошенымъ чрезъ Воч. душпастирѣвъ якъ въ честныхъ громадянъ въ декотрьхъ мѣсцевостяхъ нашої окрестности на научуванье спѣву потно-хоральному, має а случайності придивитися въ переконаціи, якъ має значене хоральній спѣвъ въ селѣ або въ мѣсточку, якъ нимъ нарѣдъ любуєся и подносятися морально. Но розваживши тое, що въ нынѣшній часѣ въ загалѣ будатися духъ народный маже по всѣхъ закуткахъ нашого краю, що чимъ разъ бѣльше находится людей такихъ, що працюють для добра загального и хотачи піднести морально свою народності, заводить науку спѣву, щобы нашъ св. обрядъ и нашу народності тымъ звеличили, — и я тою гадкою перенятай хотачи о сколько моихъ силъ причиняется до добра загального, постановивъ себѣ такожъ въ нашої окрестности завести таку школу науки спѣву, не только потного, але и загально-церковного, ірмологійного установу церковного и писаня нотъ. Наука має довести до того, щобы кождый укої чивішъ такі курсъ науки мѣгъ основно знати службу дѣкоствї; мѣгъ такожъ удѣляти науку спѣву потного другимъ. Маючи въ науцѣ того рода кѣльканайцялѣтн практику, доказану свѣдочтвами, такожъ декреть зѣдності а наконецъ і уповажнене до уදлия тої же науки, въдане Всеес. еп. Ординарію въ Перемышли зъ днія 29 падолиста 1884 до ч. 4926, — подою до загальної вѣдомости, що намѣряю сѧ днемъ 1 (13) січня 1885 розпочата пятимѣсячній курсъ науки а взгядною обслуга потреби учениківъ. Школа на удѣляннѣ науки буде въ монастыри Воч. о. Василіянъ прѣ церкви приходской въ Кристинополі. Учащіяся будуть могли дуже танити коштомъ бути умѣщеними по лучшихъ домахъ жителївъ мѣсцевихъ, на овобѣ кормѣ або умовленіемъ. Условія принятія: 1) Свѣдоцтво укоїчненї народної школы; 2) красный голосъ и добрый слухъ; 3) вѣдомостъ читанїи и писанїи руокого; 4) книжки (кромѣ потныхъ) и приборы до науки; 5) За науку и стараннє ведене 30 зр., а то половина 15 зр. зъ горы, а друга половина при концѣ науки; 6) постѣль, бѣлье и одежда вимагається чиста и цѣла. Кандидаты, котрѣ хотѣли бы зъ тони науки користати, зволять якъ найскорше лично або листовно зголоситися до підписаного, щобы порозумѣти, а при тонѣ подати свою адресу и найближшу почту, щобы отповѣдь скоро отримали. Кандидаты можуть бути молодіші або старші. Именно поручаюся Воч. душпастирьмъ и прошу ихъ якъ настоятелей парохій знаючихъ найлучше зѣдності своихъ людей, щобы зволили вселаскавшіе своихъ парохіанъ о мій школѣ завѣдоми. — Кристинополь днія 10 грудня 1884. — ІІІ гнатій Полотнюкъ, учитель спѣву и пѣвецъ церковный парохъ Кристинополь.

— Доповняючи выбѣръ одного члена ради повѣтовои въ Городенцѣ зъ курія бѣльшихъ посѣлостей розписаніи на днія 21 січня 1885 р.

— Мишуга-Філіппи, звѣстившій спѣвакъ польской оперы у Львовѣ а колишній воспитанникъ руокой бурсы Ставропіїйской, котрїй теперъ гоститъ въ польской оперѣ въ Варшавѣ, дѣгаетъ недавно дуже користне запрошене до оперы берлинской. Здѣся, що п. Мишуга перѣїде до Берлина доперва въ мѣсяць мартъ, позаякъ на мѣсяць лютый зѣставъ вже ангажованый до оперы вѣденської.

— Отъ Ярослава пишуть намъ: Сумно у насть дѣя... Въ недѣлю або суботу, щобы мавъ

пойти на Службу Божу до церкви, мусать гнати худобу до птичнанія! Щожъ поможе ту волка наука, просвѣта и читальнѧ, коли само старство отклоняє тымъ способомъ народъ отъ церкви! Давнѣшнє призначувано на птичнаніе худобы въ одноть селі понедѣлокъ, въ другомъ вторникъ и т. д., то хочь недѣля була лишена на богослужене; теперъ визначують церкві, другій и т. д. день мѣсяця, безъ взгляду, чи припадає тогу часу недѣля або яке свято. Чи вис. ц. к. намѣстництво позволяє на таке офіціальнє бѣгтанане народу отъ святкованія днівъ святочнїхъ? (Найлучше отнести до самого намѣстництва що жалоба, щобы оно усунуло облазини чи порядки. Пр. Ред.)

— На жалѣннѣ трансверзальнїй межи Бучачемъ а Гусятиномъ скончилася минувшого понедѣлка технічн-поліційна проба. Комітетъ технічна постановила, щобы рухъ товаровъ и особовий аже до Коницпецъ бувъ вже отвореный днія 31 с. м., зъ Коницпецъ же аже до Гусятина лишь товаровъ.

— Українскому театрови Старицкого и Кропивницкого, котрїй теперъ дає представлення въ Одесѣ, ведеся дуже добре. Особливо п. Кропивницкій и п-ї Заньковецка приводять публику до ентузізму.

— Процесъ Рыкова, директора сколинського банку, и его 25 товаришевъ скончавшися овим днімъ. Присяжній отчитано 406 пытань; само читанье пытань тривало бѣль 7^{1/2} годинъ вечеромъ до 2 годинъ по півночи. Присяжній признала лишь 5 обжалованыхъ певинами, а прочихъ винами. Прокураторъ вийсь, щобы Рыкова позбавити всѣхъ правъ и зѣслати до не дуже отдаленыхъ мѣстъ Сибіру.

— Въ Лисину скончався передъ трема днями процесъ противъ 8 анархистовъ, котрїй підѣ часъ торжества открытия памятника въ Нидервальдѣ на мѣстрия при помою динамиту позбавити життя цѣлія Вильгельма. Трехъ засуджено на смърть, а 5 увѣльнено.

— Нова секта въ Россїї. Россїїй газеты доносять, що на Українѣ, въ повѣтѣ уманському, появилася нова секта т. зв. „Іерусалимцївъ“. Люди сїуть то виключно лиши бѣдній и непросяченій селяніи — оходято въ ночі въ приватныхъ хатахъ и спѣвають псалми та набожні пѣснї. Они не єдять ані мясо, ані не пють горѣлки а живі родини уважають за що ѿзлишного, непотрѣбного и противного ихъ новому вѣроученю. Они жіють въ крайнїй нуждѣ, бо кажуть, що найбѣльша нужда есть и найбѣльшою окрасою правдивого христіаніна. Найважнѣшими обовязкомъ своимъ уважають они ходити якъ найбѣльша на прошѣ до святыхъ мѣсцъ а головно до Ієрусалиму; черезъ то думають они, що получать отпущеніе грѣховъ, котрьхъ, якъ они кажуть, чоловѣкъ має бѣльше якъ звѣздъ на небѣ.

— Статистика жіючої працѣ въ Англії. Одна англійска газета подає цѣкавій даній, котрїй свѣдочить, що англійскій женевианії підѣмайтися працѣ до яко по природнїй вдачѣ берутся звичайно лиши мужчины. Тяжкою, якъ звѣстно, есть робота квалифік; въ Англії есть однакожъ 347 женщинъ займаючихъ ковальствомъ въ 9134 живе тамъ такихъ жінокъ, що виковують цвяхи до підковъ. 10 592 жінокъ займаються інтролигаторомъ въ 2.302 складачками писемъ (зесерками). Учительськъ есть межи англійскими жіноками 123.995, мисіонеркъ и проповѣднице 7.162; правительство сїме уживає 3.260 жінокъ до переписування актівъ; 1.180 займаються маларотомъ, 64 ригоніцтвомъ а 1.000 отдається высшимъ студіямъ. 37.900 жінокъ робить службу сторожовъ; 452 жінокъ займаються писаньемъ, компілюваньемъ або видаєньемъ книжокъ а 1.309 удержуєся зъ фотографіївъ.

Переписка Редакції и

О Т О З В А

до ВПоважаныхъ Комитетовъ парохіяльныхъ, Радъ
шкôльныхъ мѣсцевыхъ, до Свѣтлыхъ Зверхностей
громадскихъ и Настоятельвъ обшаровъ дворскихъ.

Зô взгляду на надходячу теперь пору укладаня бюджетовъ громадскихъ, шкôльныхъ, парохіяльныхъ Товариство взаимныхъ убезпеченъ въ Krakovѣ пригадує справу асекураціи отъ шкôдъ огневыхъ церквей, костеловъ, школъ и всякихъ забудованъ удержануваныхъ коштомъ конкуренціи публичнои.

Хотячи прїйти въ помочь сторонамъ, конкурующимъ въ томъ дѣлѣ, Товариство взаимныхъ убезпеченъ въ Krakovѣ отвирає съ днемъ 1 сѣчня 1885 при своїй Репрезентациіи львовской особный отдель для **безпосереднаго** убезпечуваня будынковъ ерекціональныхъ. Громадамъ, конкуренціямъ парохіяльнымъ и шкôльнымъ, котрій подавали-бы до асекураціи: церкви, костели, школы и будынки парохіяльний черезъ львовску Репрезентацию, будемо отчислювати 4% рабату отъ низше выказанои оплаты асекураційнои.

Задатокъ на кошть убезпеченя будынковъ ерекціональныхъ вразъ съ ихъ внутрѣшнимъ урядженіемъ выносити буде отъ кожыхъ 100 зр. убезпеченой вартости рôчно:

I. Отъ церквей, костеловъ и приборовъ до службы Божои належачихъ: блатарѣвъ, обра-
зовъ и т. п. такожъ школъ и урядженъ шкôльныхъ:

a) будованихъ зъ дерева и крытыхъ гонтами	54 кр.
б) муроныхъ, гонтами крытыхъ, або деревянныхъ пôдъ дахомъ огнетревалымъ зъ бляхи чи даховки	36 кр.
в) муроныхъ пôдъ дахомъ огнетревалымъ	18 кр.

II. Отъ будынковъ парохіяльныхъ:

a) муроныхъ або деревянныхъ, соломою крытыхъ	84 кр.
б) деревянныхъ, гонтами крытыхъ	64 кр.

Кромъ выше згаданого 4% рабату просимо увзгляднити, що Товариство взаимныхъ убезпеченъ **звертає убезпеченіемъ съ концемъ кожного року цѣлу позосталостъ**, котра въ послѣдніхъ пяти лѣтахъ выносила що найменше 27%, т. е. **бóльше якъ четверту часть внесеныхъ оплатъ**. Дочисливши до того звороту згаданый 4-процентовий рабатъ, покажеся, що дѣйстна оплата выносити буде вже въ другомъ роцѣ и въ дальшихъ лѣтахъ треваючого убезпеченя:

I. Отъ церквей, костеловъ и школъ съ внутрѣшнимъ урядженіемъ:

a) будованихъ зъ дерева, пôдъ гонтами	по 38 кр. отъ 100 зр.
б) муроныхъ гонтами крытыхъ або деревянныхъ пôдъ бляхою або іншимъ огнетревалымъ покрытіемъ	по 25 кр. отъ 100 зр.
в) муроныхъ пôдъ дахомъ огнетревалымъ	по 13 кр. отъ 100 зр.

II. Отъ будынковъ парохіяльныхъ:

a) деревянныхъ або муроныхъ пôдъ соломою	по 59 кр. отъ 100 зр.
б) деревянныхъ пôдъ гонтами	по 45 кр. отъ 100 зр.

Черезъ першій три лѣта оплачуєся при убезпеченяхъ новихъ отъ кожного ринського задатку по 10 кр. на фондъ резервовый, а кромъ того стемпель отъ полисы асекураційной посля скадъ II-ои. Громадамъ або конкуренціямъ, котрій бы того жадали, можемо тую оплату розложити на 6 лѣтъ по 5% рôчно замѣсть на 3 роки по 10% рôчно.

Канцеляріямъ громадскимъ и парохіяльнымъ и зарядамъ шкôльнымъ, котрій-бы того зажадали, перешлемо друки и информації для уложеня внесень на убезпеченіе. Удаватись въ той справѣ треба пôдъ адресою: **„Репрезентація Krakовскаго Товариства взаимныхъ убезпеченъ у Львовѣ, улиця Гетманьска“**. Кореспонденція въ языцѣ рускомъ або польскомъ, якъ кому догоднѣйше.

Товариство взаимныхъ убезпеченъ не есть обчислене на зыски, бо посля статутовъ своихъ есть обовязане цѣлу надвижку доходовъ, яка останеть ему по вынагородженю пошкодованихъ членовъ и по покрытию коштovъ заряду, въ слѣдуючомъ роцѣ убезпеченіемъ **звертати**. Числимо отже на то, що Пресвѣтле Духовенство обохъ обрядовъ католицкихъ, Учительство, Зверхности громадскій и цѣле Свѣтле а о добро публичне дбаюче Обывательство зволить прихильно вспирати справу убезпеченя отъ огню будынковъ ерекціональныхъ въ нашомъ Товариствѣ, одинокомъ нынѣ **краєвомъ** закладѣ асекураційномъ.

Краковъ, дnia 20 грудня 1885.

1272 (3-3)

ДИРЕКЦІЯ ТОВАРИСТВА ВЗАИМНЫХЪ УБЕЗПЕЧЕНЪ ВЪ КРАКОВѢ.

А. Милескій.

М. Лемпковскій.

Г. Кенжковскій.